

تأثیر کمیته حسابرسی بر رابطه توانایی مدیریت با چسبندگی هزینه ها و مدیریت سود واقعی

سامان ایمانی

کارشناسی ارشد، گروه حسابداری، موسسه آموزش عالی علم و فن آوری شمس، تبریز، ایران (نویسنده مسئول).
Saman.imani2012@yahoo.com

محمدصادق جعفرزاده بی شک

دکترا حسابداری، گروه حسابداری، استادیار موسسه آموزش عالی علم و فن آوری شمس، تبریز، ایران
university.acc.2017@gmail.com

لیسانس: حسابداری و مدیریت (۱۳۹۰)
硕博: حسابداری و مدیریت (۱۳۹۷)

چکیده

پژوهش حاضر به تاثیر کمیته حسابرسی بر رابطه توانایی مدیریت با چسبندگی هزینه ها و مدیریت سود واقعی می پردازد. این پژوهش از لحاظ هدف، کاربردی بوده و از بعد روش شناسی همبستگی از نوع علی (پس رویدادی) می باشد. جامعه آماری پژوهش، کلیه شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بوده و با استفاده از روش نمونه گیری حذف سیستماتیک، ۱۲۴ شرکت به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شده در دوره زمانی ۷ ساله بین سال های ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ مورد تحقیق قرار گرفتند. روش مورد استفاده جمع آوری اطلاعات، کتابخانه ای بوده و داده های مربوط برای اندازه گیری متغیرها از سایت کдал و صورتهای مالی شرکت ها جمع آوری شده و در اکسل محاسبات اولیه صورت گرفته سپس برای آزمون فرضیه های پژوهش از نرم افزار ایویوز و از رگرسیون چندگانه بالگوی داده های تابلویی استفاده شده است. نتایج حاصل از پژوهش نشان می دهد که توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه ها و مدیریت سود واقعی تاثیر معکوس و معنادار دارد. همچنین، تاثیر کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و چسبندگی هزینه ها معکوس و معنادار است و نیز، کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و مدیریت سود واقعی تاثیر معنادار معکوس دارد.

واژگان کلیدی: چسبندگی هزینه ها، مدیریت سود واقعی، توانایی مدیریت، کمیته حسابرسی.

مقدمه

در اوخر دهه ۱۹۲۰ رایج شدن صورتحساب سود و زیان همراه با فشارهای قابل توجه از سوی افراد خارج از حرفه حسابداری و نیز عدم رضایت دست اندرکاران حرفه ای و دانشگاهیان از روش های جاری، تغییرات مهمی را در تفکر و نظریه حسابداری بوجود آورد. یکی از مهم ترین این تغییرات تأکید و توجه بیشتر به صورتحساب سود و زیان که پیش تر معطوف به ترازنامه بود، سبب شده تا مقوله ای به نام مدیریت سود متولد و مطرح شود (حجازی و همکاران، ۱۳۹۱). در مدیریت سود کاره، مدیریت سود موجب کاهش عدم تقارن اطلاعاتی و بهبود محتوای اطلاعاتی سود می شود. در این دیدگاه، مدیریت سود پدیده ای سودمند برای استفاده کنندگان خارجی اطلاعات حسابداری محسوب می شود. در مدیریت سود از نوع کاره، هدف

افزایش مطلوبیت سهامداران و استفاده کنندگان صورت های مالی است و در مدیریت سود فرصت طلبانه، مدیریت به منظور خداکثرا کردن مطلوبیت خویش، سود را به گونه ای فرصت طلبانه گزارش می کند. بالسام و همکاران^۱ (۲۰۰۲)، شواهدی مبنی بر فرصت طلبانه بودن مدیریت سود ارایه می کنند. برگستالر^۲ (۲۰۰۱) نشان داد که مدیران به منظور جلوگیری از گزارش زیان یا کاهش سود اقدام به مدیریت سود می کنند تا پاداش بیشتری دریافت کنند (کریمی و رهنماei روDپشتی، ۱۳۹۴). بر اساس نظر هیلی و والن^۳ (۱۹۹۹)، مدیریت سود زمانی رخ می دهد که مدیر برای گزارشگری مالی از قضایت شخصی خود استفاده می کند و این کار را با هدف گمراه کردن برخی از سهامداران درباره عملکرد واقعی یا برای تاثیر در نتایج قراردادهایی که به ارقام حسابداری گزارش شده بستگی دارد انجام می دهد. اسکات^۴ (۲۰۰۹) به مدیریت سود به عنوان اختیار شرکت در انتخاب سیاستهای حسابداری برای دستیابی به برخی از اهداف خاص مدیریت اشاره می کند. هنگامی که شرکتها در وضعیت نامطلوب اقتصادی تحت فشار فزاینده قرار می گیرند، مدیران آنها از واحد حسابداری درخواست می نمایند که سطرا آخر صورتهای مالی (یعنی سود) را بهبود بخشدند، و بدین وسیله محتوای اطلاعاتی آن را تغییر دهند. حسابداری با وجود تمامی انعطاف پذیری اش، به نظر نمی رسد قادر به فراهم آوردن داده های مفید برای مدیریت در این قبیل شرایط باشد (هوب و هوب^۵، ۱۹۹۶). داده های مورد نیاز تصمیم گیری مقوله ای بسیار پیچیده می باشند، زیرا طیف متنوع استفاده کنندگان از آن، نظیر سرمایه گذاران (از آنجایی که نیاز به دانستن میزان سودآوری و ثبات شرکت قبل از سرمایه گذاری در آن دارند)، مدیران (نیاز به اطلاع از وضعیت مالی شرکت دارند)، بانکها و تأمین کنندگان مالی (نیاز به اطلاع از توانایی شرکت در بازپرداخت وام) به اطلاعات گوناگونی نیاز دارد (نوروش و همکاران، ۱۳۸۴). آگاهی از چگونگی رفتار هزینه ها نسبت به تغییرات سطح فعالیت و یا سطح فروش از اطلاعات مهم برای تصمیم گیری مدیران در خصوص برنامه ریزی و بودجه بندی، قیمت گذاری محصولات، تعیین نقطه سر به سر و سایر موارد مدیریتی است (نمایزی، ۱۳۷۸). در مدل های سنتی رفتار هزینه ها در حسابداری مدیریت، هزینه های متغیر نسبت به تغییرات حجم فعالیت به طور متناسب افزایش یا کاهش می یابند. به این معنا که بزرگی تغییرات در هزینه ها تنها به بزرگی تغییرات در حجم فعالیت وابسته است و جهت تغییرات (افزایش یا کاهش) در حجم فعالیت تأثیری روی بزرگی تغییرات در هزینه ها ندارد (هورنگرین و همکاران^۶، ۲۰۰۸). اما میزان افزایش در هزینه ها هنگام افزایش در سطح فعالیت، بیشتر از میزان کاهش در هزینه ها هنگام کاهش در حجم فعالیت است. چسبندگی هزینه ها یکی از ویژگی های رفتار هزینه ها نسبت به تغییرات سطح فعالیت است و بیانگر آن است که بزرگی افزایش در هزینه ها هنگام افزایش سطح فعالیت، بیشتر از بزرگی کاهش هزینه ها در هنگام کاهش در سطح فعالیت است (کالجا و همکاران^۷، ۲۰۰۶). چسبندگی هزینه ها به این معناست که افزایش هزینه ها در زمان افزایش فروش، بیشتر از کاهش همان مقدار هزینه ها در زمان کاهش فروش است (ویس^۸، ۲۰۱۰). آندرسون و همکاران^۹ (۲۰۰۳) طی یافته های پژوهش خود بیان می کنند، که دلایل زیادی برای چسبندگی

¹ Balsam et al

² Burgstahler

³ Healy & Wahlen

⁴ Scott

⁵ Hope & Hope

⁶ Horngren et al

⁷ Calleja et al

⁸ Weiss

⁹ Anderson

هزینه‌ها وجود دارد که از جمله‌ی آن می‌توان عدم تمايل برای اخراج کارمندان هنگام کاهش حجم فعالیت، هزینه‌های مرتبط با آن و نیاز به زمان به منظور کاهش حجم فعالیت، اشاره کرد. در چند پژوهش داخلی، چسبندگی هزینه‌های گوناگون مورد بررسی قرار گرفته، مطابق نتایج یکی از این پژوهش‌هایی که در آن رابطه علت و معلولی درآمد فروش و هزینه و صفت چسبندگی هزینه‌ها در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار تهران برای دوره زمانی ۱۳۷۵ تا ۱۳۸۳ بررسی شد، بهای تمام شده کالای فروش رفته و هزینه توزیع و فروش عمومی و اداری چسبنده می‌باشد (قائمی و نعمت‌الهی، ۱۳۹۱). در یک دیدگاه کلی توانایی مدیریت و سنجه‌های مختلف آن یکی از بعدهای سرمایه سازمانی محاسب می‌شود که در یک طبقه‌بندی کلی، جزء دارایی‌های نامشهود می‌باشد. دمرجیان و همکاران^{۱۰} (۲۰۱۲) توanایی مدیریت را به عنوان کارایی مدیران نسبت به رقبا در تبدیل منابع شرکت به درآمد تعریف می‌کنند. این منابع در شرکت‌ها شامل بهای موجودی‌ها، هزینه‌های فروش، اداری و عمومی، دارایی‌های ثابت مشهود، اجاره‌های عملیاتی، هزینه‌های تحقیق و توسعه و دارایی‌های نامشهود شرکت می‌شود. اعتقاد بر این است که مدیران توانتر در ک مناسب‌تری از فن‌آوری و روند صنعت دارند و با اتکای بیشتری می‌توانند تقاضای محصولات را پیش‌بینی کنند. همچنین، سرمایه‌گذاری مناسب‌تر در طرح‌های بالرزش‌تر و مدیریت کارای کارمندان نیز از ویژگی مدیران توانمند است. انتظار می‌رود در کوتاه مدت این مدیران بتوانند درآمد بیشتری با استفاده از سطح معینی از منابع کسب کنند یا با استفاده از منابع کمتر بتوانند به سطح معینی از درآمد دست یابند (دمرجیان و همکاران، ۲۰۱۲). از طرفی، هدف از تشکیل کمیته‌ی حسابرسی، بهبود کارایی عملیات و خلق ارزش افزوده برای سازمان است. جایگاه کمیته‌ی حسابرسی در نظام راهبری شرکتی اثربخش و ضرورت وجود آن جهت نظارت بر فعالیتهای سازمان در میان صاحب نظران حرفه‌ای و دانشگاهی مورد تأکید قرار گرفته است. (حساس یگانه و آذین فر، ۱۳۸۹). وجود کمیته حسابرسی قوی و کارآمد در کنار حسابرسی داخلی و مستقل، موجب افزایش سطح کیفیت حسابرسی، کمک به مدیریت در بهبود امر راهبری سازمان با توصیه‌های مفید و افزایش سطح مسئولیت پاسخگویی در برابر ذینفعان می‌شود (ساسانی و شریفی راد، ۱۳۹۱). بنابراین با توجه مطالب فوق پژوهش حاضر به دنبال پاسخگویی به این سوال می‌باشد که: کمیته حسابرسی بر رابطه توanایی مدیریت با چسبندگی هزینه‌ها و مدیریت سود واقعی چه تاثیری دارد؟

پیشینهٔ پژوهش

فلسفه مدیریت سود، بهره‌گیری از انعطاف روش استاندارد و اصول پذیرفته شده حسابداری می‌باشد. البته تفسیرهای گوناگونی که می‌توان از روش‌های اجرایی یک استاندارد حسابداری برداشت کرد، از دیگر دلایل وجود مدیریت سود می‌باشد. این انعطاف پذیری دلیل اصلی تنوع موجود در روش‌های حسابداری است. در زمانی که تفسیر یک استاندارد بسیار انعطاف پذیر است، یکپارچگی داده‌های ارائه شده در صورت‌های مالی کمتر می‌شود. اصول تطابق و محافظه کاری نیز می‌تواند باعث مدیریت سود شود. بنابرگفته گتشو^{۱۱} (۱۹۸۶) شرکت کارباید^{۱۲}، سود سه ماهه نخست سال مالی خود را بدون اضافه نمودن به موجودی نقد و تنها با استفاده از روش تعهدی حسابداری استهلاک، معافیت‌های مالیاتی سرمایه‌گذاری‌ها و به حساب دارایی بودن بهره، افزایش داد. مدیران شرکت تأکید کرده اند که این کار برای ارائه‌ی صورت‌های مالی واقعی تر و

¹⁰ Demerjian et al

¹¹ Getschow

¹² Carbide

قابل مقایسه کردن صورت های مالی شرکت، با سایر شرکت های در صنعت مشابه، صورت گرفته است. تحلیل گران مالی و حسابرسان از این پدیده به عنوان «ترفند حسابداری» نام می برند. این در حالی است که تمامی این اقدامات در چارچوب اصول پذیرفته شده حسابداری صورت گرفته است (نوروش و همکاران، ۱۳۸۴).

از دیدگاه حسابداری واژه هزینه بسته به زمینه کاربرد آن، دارای معانی گوناگون و تعاریف مختلف است. در حسابداری و گزارشگری مالی، واژه هزینه به شرح زیر تعریف شده است:

خروج وجه نقد و دارایی های دیگر از یک واحد انتفاعی یا مصرف یا استهلاک دارایی های موجود آن افزایش بدھی های یک واحد یا ترکیبی از آنها در نتیجه اجرای فعالیت های اصلی یا جانبی واحد، واقع و به کاهش حقوق صاحبان سرمایه منجر می شود (عالی ور، ۱۳۸۱).

در سیستم اطلاعات حسابداری، هزینه به طور کلی به شکل جریان خروج نقد در گذشته یا تعهد پرداخت آن در آینده و یا انقضای ارزش و مصرف دارایی ها تبلور می یابد. اما در حسابداری صنعتی و مدیریت به طور اخص، واژه هزینه به شرح زیر تعریف شده است:

اندازه پولی منابع اقتصادی که به خاطر رسیدن به یک مقصود معین یا یک مزیت مشخص، در گذشته مصرف و فدا شده است یا در نظر است در آینده مصرف یا فدا شود (همان منبع).

پیشینه ایجاد کمیته حسابرسی در آمریکا به سال ۱۹۳۹ باز می گردد. بعد از وقوع ماجراه مک کیسون رابینز، کمیسیون بورس اوراق بهادر آمریکا^{۱۳} به تمام شرکت های پذیرفته شده در بورس نیویورک پیشنهاد داد تا حسابرسان مستقل را گروهی از مدیران غیر موظف هیئت مدیره شرکت ها معرفی و در مورد انعقاد قرارداد حسابرسی و تعیین حق الزحمه با آنان مذاکره کنند. سازمان از این گروه غیر موظف با عنوان (کمیته حسابرسی) یاد کرد، اما این پیشنهاد با فاصله زمانی زیادی و در سال ۱۹۷۱ به تصویب بورس اوراق بهادر آمریکا رسید. در سال ۱۹۷۲ کمیسیون بورس اوراق بهادر به کلیه شرکت های سهامی عام توصیه کرد تا در ساختار سازمانی خود، کمیته حسابرسی ایجاد کند. در نهایت، تشکیل کمیته حسابرسی برای شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر نیویورک از سال ۱۹۸۷ الزامی شد. در سال ۱۹۸۸، انجمن حسابداران رسمی آمریکا^{۱۴} استاندارد حسابرسی شماره ۶۱ را با عنوان (تعامل با کمیته حسابرسی) منتشر کرد. این استاندارد در رابطه با ارتباط بین حسابرس مستقل، کمیته حسابرسی و مدیریت با گزارشگری مالی، را به کمیسیون بورس اوراق بهادر آمریکا و انجمن حسابداران رسمی آمریکا، بر پایه نظرات کمیته ریبون بلو، قوانین گسترده ای پیرامون بهبود اثربخشی کمیته حسابرسی در راهبری شرکتی را ارائه کردند. در سال ۲۰۰۲ و پس از رسوایی های متعدد، قانون ساربینز آکسلی، استفاده از متخصصان مالی و متخصصان کشف تقلب در کمیته حسابرسی را الزامی کرد (محمد پور و شهرابی، ۱۳۹۳).

حبيب^{۱۵} (۲۰۱۴) در پژوهشی تحت عنوان "توانایی مدیریتی، کارآیی سرمایه گذاری و ریسک سقوط سهام" پرداخت، تاییج پژوهش حاکی از آن است که مدیران تواناتر در مقایسه با دیگر مدیران، بیش سرمایه گذاری دارند این رابطه حتی با کنترل نمودن اثر کیفیت گزارشگری مالی و سایر عوامل موثر بر کارآیی سرمایه گذاری نیز پابرجاست.

¹³ U.S. Securities and Exchange Commission

¹⁴ American Institute of Certified Public Accountants

¹⁵ Habib

الهادی و تیلور^{۱۶} (۲۰۱۵) در پژوهشی تحت عنوان توانایی مدیریتی، مراحل چرخه عمر، به بررسی تاثیر توانایی مدیریتی در مراحل رشد، بلوغ، افول از مراحل چرخه عمر شرکت پرداختند. نتایج پژوهش حاکی از آن است که توانایی مدیریتی با مراحل رشد و بلوغ ارتباط مثبت و معناداری داشته و این ارتباط در مرحله افول منفی بوده است.

جیراپورن و همکاران^{۱۷} (۲۰۱۶) در پژوهشی به بررسی تواناییهای مدیران بر سیاست تقسیم سود پرداختند. آنها برای اندازهگیری توانایی مدیران از الگوی تحلیل پوششی داده‌ها ارائه شده به وسیله دمرجان و همکاران (۲۰۱۲) استفاده کردند. نتایج پژوهش آنها نشان داد که شرکتهای با مدیران تواناتر سود تقسیمی بیشتری پرداخت می‌کنند. آنها چنین استنباط کردند که مدیران توان، با اعتماد به توانایی خود در حفظ سودآوری شرکت، مایل اند تا سود نقدی بیشتری را پرداخت نمایند و در ارتباط با کاهش سود تقسیمی در آینده نگرانی ندارند.

وانگ و همکاران^{۱۸} (۲۰۱۷) به بررسی رابطه بین توانایی مدیریت، ارتباطات سیاسی و احتمال تقلب در صورتهای مالی در کشور چین را بررسی کردند. آنها از شرکتهای ذکر شده در بازه زمانی ۲۰۰۷ تا ۲۰۱۲ برای نمونه خود استفاده کردند. نتایج بدست آمده نشان داد افزایش توانایی مدیران منجر به تقلب در گزارش‌های مالی کم می‌شود. ارتباطات سیاسی شرکتها نیز می‌تواند تاثیر توانایی مدیران در احتمال تقلب در صورتهای مالی را محدود نماید. علاوه بر این نتایج نشان داد شرکتهای دارای توانایی بالای مدیران نسبت به دیگر مدیران ناظر از سوی نمایندگان دارند.

گارسیا مکا و گارسیا سانچز^{۱۹} (۲۰۱۸) در پژوهشی نشان دادند که توانایی‌های مدیران نقش کافی در کیفیت گزارشگری مالی در بانک‌ها ایفا می‌کنند. این مطالعه به موقع و مرتبط با تأکید اخیر بر کیفیت سود بانک‌ها در طی چند سال گذشته و انتقاد از توانایی‌های مدیریتی پس از بحران مالی می‌باشد.

زنجیردار و همکاران (۱۳۹۳) در پژوهشی به بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر رفتار چسبندگی هزینه پرداخته‌اند. نتایج پژوهش آن‌ها نشان می‌دهد که هزینه‌های اداری، عمومی و فروش و همچنین بهای تمام شده کالای فروش رفته چسبنده هستند و شدت چسبندگی در بهای تمام شده کالای فروش رفته بسیار بالاست و شاخص‌هایی مانند تعداد کارکنان، میزان دارایی جاری شرکت و نسبت بدھی بر شدت چسبندگی هزینه اداری عمومی و فروش و بهای تمام شده کالای فروش رفته تأثیر می‌گذارد. این در حالی است که شدت چسبندگی بهای تمام شده در دارایی‌های جاری کمتر از دارایی‌های ثابت است و شناخت این خصوصیات و تأثیر آن بر رفتار هزینه می‌تواند کمک بسزایی به مدیران برای تجزیه و تحلیل‌های بهتر و بودجه‌بندی جامع تر باشد.

بزرگ‌اصل و صالحزاده (۱۳۹۴) در پژوهشی به بررسی رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود با تأکید بر اجرای تعهدی و جریان‌های نقدی پرداختند که در پژوهش خود از داده‌های ۷۵ شرکت طی دوره ۷ ساله از ابتدای سال ۱۳۸۴ تا پایان سال ۱۳۹۰ به کمک رگرسیون خطی چند متغیره ارزیابی شده است برای اندازه‌گیری توانایی مدیریت از مدل دمرجان و همکاران (۲۰۱۲) استفاده شده است. نتایج تحقیق مؤید وجود رابطه مثبت بین توانایی مدیریت و پایداری سود و همچنین توانایی مدیریت و پایداری اجرای تعهدی و نقدی سود است، ولی رابطه بین توانایی مدیریت و پایداری بخش تعهدی نسبت به بخش نقدی قوی‌تر است.

¹⁶ Al-hadi & Taylor

¹⁷ Jiraporn & Ning

¹⁸ Vang et al

¹⁹ García Mecaa & García Sánchez

کاشانی پور و همکاران (۱۳۹۵) در پژوهشی نشان دادند که توانایی مدیران بر رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه گذاری اثرگذار نیست. این نتیجه در بازار ایران به علت ناکارایی بازار سرمایه و بی ثباتی شرایط اقتصادی قابل توجیه است، چرا که در زمان ناکارایی بازار سرمایه بحث نامتقارنی اطلاعات پیش می‌آید ولی این نامتقارنی اطلاعات باعث نمی‌شود که هزینه‌های تأمین مالی شرکتها به خاطر مخفی بودن اطلاعات واقعی آنها از افکار عمومی بالا رود. درنتیجه، مدیران شرکتهای دارویی برای بحث تأمین مالی با مشکل زیادی رو به رو نیستند و دلیلی برای افزایش شفافیت و کیفیت گزارش‌های خود نمی‌بینند؛ بنابراین، در این ارتباط، توانایی مدیران بی تأثیر است.

زین افرا و همکاران (۱۳۹۶) به بررسی رابطه بین مدیریت سود، سرمایه‌گذاران نهادی و بازده داراییها پرداختند. به همین منظور نمونه ای به حجم ۹۱ شرکت از شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران را انتخاب کرده و با جمع آوری داده‌های مربوط به پژوهش در طی سالهای ۱۳۸۸ الی ۱۳۹۵ اقدام به بررسی فرضیات پژوهش نمودند. متغیر وابسته در این پژوهش ساختار بازده داراییها می‌باشد و متغیرهای مستقل اصلی در این پژوهش شامل مدیریت سود و مالکیت نهادی است. نتایج پژوهش حاکی از آن است که بین مدیریت سود در شرکتهای دارای مالکیت نهادی و بازده دارایی رابطه معنی داری مشاهده نگردید. زیرا همچنین سهامداران نهادی قدرت پیش بینی بالاتری از شرکتهای تحت سرمایه گذاری خود دارند و ممکن است با اقداماتی مانع از پیش بینی سایر سرمایه گذاران از بازده دارایی شرکتها گرددند تا بدین ترتیب منافع خود را در آینده افزایش دهند.

روشن‌شناسی پژوهش

این تحقیق از لحاظ روش همبستگی و از لحاظ هدف کاربردی می‌باشد. از جهت نوع طرح تحقیق، تحقیق حاضر از نوع تحقیقات پس رویدادی است. در این نوع تحقیق‌ها، هدف بررسی روابط موجود بین متغیرها است و داده‌ها از محیطی که به گونه‌ای طبیعی وجود داشته‌اند و یا از واقعی گذشته که بدون دخالت مستقیم پژوهش گر رخ داده است، جمع‌آوری و تجزیه و تحلیل می‌شود. روش بررسی داده‌ها به صورت مقطعی و سال به سال (دیتا پانل) است. در این تحقیق برای آزمون فرضیه‌ها از روش رگرسیون چند متغیره استفاده شده است. به منظور تحلیل داده‌های بدست آمده از روش‌های آمار توصیفی و استنباطی استفاده شده است. بدین ترتیب که برای توصیف داده‌ها از جدول توزیع فراوانی و در سطح استنباطی برای آزمون فرضیه‌های پژوهش از آزمون اف لیمر، آزمون هاسمن، آزمون ناهمسانی واریانس، آزمون خود همبستگی سریالی، آزمون هم جمعی، آزمون نرمال بودن و آزمون رگرسیون چند متغیره استفاده می‌شود. برای اجرای هر پژوهش لازم است جامعه آماری مشخص و معین شود. برای انتخاب جامعه آماری به شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران رجوع خواهد شد، چراکه: اطلاعات شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر تهران توسط حسابداران رسمی، حسابرسی می‌شود، لذا نسبت به اطلاعات سایر شرکتها از قابلیت اتکاء بالاتری برخوردار است، و دسترسی به این اطلاعات نسبت به سایر شرکتها راحت‌تر است. به منظور انجام تحقیق، از سال‌های ۱۳۹۶ تا ۱۳۹۱، اطلاعات شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادر، که دارای ویژگیهای زیر می‌باشند جمع‌آوری خواهد گردید:

۱. برای رعایت قابلیت مقایسه پذیری آنها، سال مالی شرکتها منتهی به پایان اسفند ماه هر سال باشد.
۲. طی قلمرو زمانی پژوهش، هیچگونه توقف فعالیت نداشته و دوره مالی خود را تغییر نداده باشند.
۳. کلیه اطلاعات مورد نیاز از شرکتها برای پژوهش در دسترس باشد.
۴. صورت جریان وجوه نقد آن مطابق استانداردهای حسابداری ایران و در دسترس باشد.

۵. جزء بانک‌ها و موسسات مالی (شرکت‌های سرمایه‌گذاری، واسطه گران‌مالی، شرکت‌های هلдинگ، لیزینگ‌ها و بیمه) نباشد.

۶. شرکتها قبل از سال ۱۳۹۱ در بورس پذیرفته شده باشند.
شرکتهایی که حائز شرایط فوق نباشند جزو نمونه آماری بشمار نخواهند آمد، همچنین در این تحقیق اندازه نمونه آماری به روش حذف سیستماتیک صورت پذیرفته است که تعداد ۱۲۴ شرکت به عنوان نمونه پژوهش انتخاب شده‌اند.

متغیر مستقل

توانایی مدیریت (MA)

پس از انجام آزمون رگرسیون، کارایی مدیریت از طریق مقدار باقیمانده (t_e) در هر سال-شرکت بدین صورت مشخص می‌گردد که: از طریق باقی‌مانده مدل رگرسیونی محاسبه شده و باقی‌مانده مثبت به معنای کارایی زیاد و باقی‌مانده منفی به معنای کارایی کمتر مدیریت است. واژه DEA مخفف Data Envelopment Analysis است که به معنی تحلیل پوششی داده‌ها یک مدل برنامه‌ریزی ریاضی، برای ارزیابی کارایی واحد‌های تصمیم‌گیرنده‌ای (DMU) است که چندین ورودی و چندین خروجی دارند. اندازه‌گیری کارایی به دلیل اهمیت آن در ارزیابی عملکرد یک شرکت یا سازمان همواره مورد توجه محققین قرار داشته است. فارل در سال ۱۹۵۷، با استفاده از روشی همانند اندازه‌گیری کارایی در مباحث مهندسی، به اندازه‌گیری کارایی برای واحد تولیدی اقدام کرد. موردی که فارل برای اندازه‌گیری کارایی مد نظر قرار داد شامل یک ورودی و یک خروجی بود. چارنز، کوپر و رودز دیدگاه فارل را توسعه دادند و الگویی را ارایه کردند که توانایی اندازه‌گیری کارایی با چندین ورودی و خروجی را داشت. این الگو، تحت عنوان تحلیل پوششی داده‌ها، نام‌گرفت و اول بار، در رساله دکترای ادوارد رودز و به راهنمائی کوپر تحت عنوان ارزیابی پیشرفته تحصیلی دانش‌آموزان مدارس ملی آمریکا در سال ۱۹۷۶، در دانشگاه کارنگی مورد استفاده قرار گرفت (مهرگان، ۱۳۸۳). از آن جا که این الگو توسط چارنز، کوپر و رودرز ارائه گردید، به الگوی CCR (CCR) که از حروف اول نام سه فرد یاد شده تشکیل شده است، معروف گردید و در سال ۱۹۷۸ در مقاله‌ای با عنوان اندازه‌گیری کارایی واحد‌های تصمیم‌گیرنده ارائه شد (چارنز و همکاران^{۲۰}). در واقع تحلیل پوششی داده‌ها مبتنی بر یکسری بهینه سازی با استفاده از برنامه ریزی خطی می‌باشد که به آن روش ناپارامتریک نیز گفته می‌شود. در این روش منحنی مرزی کارا از یک سری نقاط که بوسیله برنامه ریزی خطی تعیین می‌شود ایجاد می‌گردد. برای تعیین این نقاط می‌توان از دو فرض بازدهی ثابت و متغیر نسبت به مقیاس استفاده کرد. روش برنامه ریزی خطی پس از یک سری بهینه سازی مشخص می‌کند که آیا واحد تصمیم‌گیرنده مورد نظر روی مرز کارایی قرار گرفته است و یا خارج آن قرار دارد؟ بدین وسیله واحد‌های کارا و ناکارا از یکدیگر تفکیک می‌شوند. تکنیک DEA تمام داده‌ها را تحت پوشش قرار داده و به همین دلیل تحلیل پوششی داده‌ها نامیده شده است (معین الدینی و هاشمی، ۱۳۸۲). یکی از ابتدایی‌ترین و در عین حال معمول ترین روش‌های اندازه‌گیری کارایی، استفاده از نسبت‌ها می‌باشد. نسبت‌ها در زمینه‌های مختلف مالی، اقتصادی و صنعتی بکار گرفته می‌شوند. در صورتی که کارایی به عنوان نسبتی از خروجی‌ها به ورودی‌ها تعریف شود، محاسبه و تحلیل آن برای واحد‌های تک ورودی-تک خروجی آسان خواهد بود اما در اکثر مسادل دنیای واقعی با واحد‌هایی با چندین ورودی و خروجی

²⁰ Charnes et al

رو به رو بوده و در نتیجه نیازمند روش هایی هستیم که با ترکیب ورودی ها و خروجی ها به صورت یک شاخص واحد، به معیار مناسبی جهت سنجش کارآیی دست یابیم.

تحلیل پوششی برای اندازه گیری کارآیی مدیریت

در پژوهش حاضر به منظور اندازه گیری توانایی مدیریت از مدل دمیرجان و همکاران در سال ۲۰۱۲ استفاده شده است. ایشان به منظور اندازه گیری کارآیی شرکت از تحلیل پوششی داده ها از طریق رابطه ۱ استفاده نموده اند.

(رابطه ۱)

Sales

$$\text{Max}_v \theta = \frac{\text{Sales}}{v_1 \text{CoGS} + v_2 \text{SG\&A} + v_3 \text{PPE} + v_4 \text{Opslease} + v_5 \text{R\&D} + v_6 \text{Goodwill} + v_7 \text{Intan}}$$

تعريف متغیرهای بکار رفته در رابطه (۱)

تعريف عملیاتی	نماد	متغیر	ورود به مدل
میزان فروش شرکت	Sales	فروش	متغیر خروجی
میزان بهای تمام شده کالای فروش رفته	CoGS	بهای تمام شده	
خالص اموال، ماشین آلات و تجهیزات	NetPPE	خالص دارایی ثابت	
هزینه های تحقیق و توسعه و اطلاعات مرتبط با اجاره ها در صورت های مالی شناسایی نمی شود از این رو اثر این دو متغیر در مدل ها حذف شده است (حسنی و مرفوع، ۱۳۹۶).	OpsLease	هزینه اجاره عملیاتی	متغیرهای ورودی
خالص دارایی های نامشهود	R & D	هزینه تحقیق و توسعه	
	Intan	دارایی نامشهود	

مقدار محاسبه شده برای کارآیی شرکت در محدوده صفر تا یک قرار می گیرد. شرکتهایی که نمره کارآیی آنها کمتر از یک است، زیر مرز کارآیی قرار دارند و باید با کاهش هزینه ها یا افزایش درآمدها به مرز کارآیی برسند. هدف از محاسبه کارآیی شرکت، سنجش توانایی مدیریت است و از آنجا که در محاسبات مربوط به کارآیی، ویژگی های ذاتی شرکت نیز دخالت دارند، نمی توان توانایی مدیریت را به درستی اندازه گیری کرد. زیرا متأثر از این ویژگی ها، بیشتر یا کمتر از مقدار واقعی محاسبه می شود.

متغیر وابسته

مدیریت سود واقعی سود (RM)

در این پژوهش مدیریت واقعی سود (RM) با توجه به ابعاد آن به عنوان متغیر وابسته مطرح می شود.

- اندازه گیری جریانهای نقد عملیاتی غیر عادی

در این پژوهش مطابق با پژوهش کوهن و زاروین^{۲۱} (۲۰۱۰) از رابطه زیر برای برآورد جریان های نقد عملیاتی غیر عادی^{۲۲} (Aocf) در نظر گرفته شده است.

$$\frac{\text{CFO}_{it}}{\text{TA}_{it-1}} = \alpha_0 \frac{1}{\text{TA}_{it-1}} + \alpha_1 \frac{\Delta \text{Sales}_{it}}{\text{TA}_{it-1}} + \alpha_2 \frac{\text{Sales}_{it}}{\text{TA}_{it-1}} + e_{it} \quad (۲)$$

CFO_{it} : جریان های نقد عملیاتی شرکت t در پایان سال t

²¹ Cohen & Zarowin

²² Abnormal operating cash flows

- ۱ : جمع کل دارایی های شرکت A در پایان سال $t-1$ TA_{it-1}
- ۲ : فروش شرکت A در طی سال t $Sales_{it}$
- ۳ : تغییرات فروش شرکت A در پایان سال t که برابر است با فروش سال $t-1$ $\Delta Sales_{it}$
- ۴ : باقیمانده مدل جریان های نقد عملیاتی غیر عادی شرکت در پایان سال t e_{it}
- ۵ : اندازه گیری هزینه های غیر عادی تولید

مشابه با پژوهش کوهن و زاروین (۲۰۱۰)، تولید غیر عادی از طریق رابطه زیر برآورد شده است، به نحوی که باقیمانده مدل به عنوان معیار بهای تولید غیر عادی (APC^{23}) در نظر گرفته شده است.

$$\frac{COGS_{it}}{Assets_{it-1}} = \beta_1 \frac{1}{Assets_{it-1}} + \beta_2 \frac{Sales_{it}}{Assets_{it-1}} + e_{it} \quad (3)$$

$$\frac{\Delta INV_{it}}{Assets_{it-1}} = \beta_1 \frac{1}{Assets_{it-1}} + \beta_2 \frac{\Delta Sales_{it}}{Assets_{it-1}} + \beta_3 \frac{\Delta Sales_{it-1}}{Assets_{it-1}} + e_{it} \quad (4)$$

با استفاده از مدل های فوق و ترکیب آنها رابطه زیر برای اندازه گیری بهای تولید غیر عادی بدست می آید.

$$\frac{PROD_{it}}{TA_{it-1}} = \alpha_0 \frac{1}{TA_{it-1}} + \alpha_1 \frac{Sales_{it}}{TA_{it-1}} + \alpha_2 \frac{\Delta Sales_{it}}{TA_{it-1}} + \alpha_3 \frac{\Delta Sales_{it-1}}{TA_{it-1}} + \delta_{it} \quad (5)$$

$PROD_{it}$: بهای تولید شرکت در پایان سال که برابر است با بهای تمام شده کالای فروش رفته + تغییرات در موجودی کالا
 $\Delta Sales_{it-1}$: تغییرات فروش شرکت در پایان سال که برابر با تفاوت فروش بین سال است
 δ_{it} : باقیمانده مدل - بهای تولید غیر عادی شرکت در پایان سال t

-۳ : اندازه گیری هزینه های اختیاری غیر عادی

طبق پژوهش کوهن و زاروین (۲۰۱۰)، هزینه اختیاری غیر عادی از طریق رابطه زیر برآورده شده است و باقیمانده مدل به عنوان معیار هزینه اختیاری غیر عادی (ADE^{24}) در نظر گرفته شده است.

$$\frac{DISEXP_{it}}{TA_{it-1}} = \alpha_0 \frac{1}{TA_{it-1}} + \alpha_1 \frac{Sales_{it}}{TA_{it-1}} + \lambda_{it} \quad (6)$$

$DISEXP_{it}$: هزینه اختیاری شرکت در پایان سال که برابر است با هزینه اداری عمومی و فروش و مخارج تحقیق و توسعه
 λ_{it} : باقیمانده مدل هزینه اختیاری غیر عادی شرکت در پایان سال t

در تمامی مدل های فوق عامل باقی مانده مدل مورد استفاده به عنوان معیار تشخیص مدیریت سود واقعی شرکت می باشد.
 حال همچون پژوهش های گذشته برای بدست آوردن متغیر مدیریت واقعی سود، جزء باقیمانده سه مدل بالا را استاندارد کرده و با (۴) معادله رگرسیون یکدیگر جمع می کنیم تا متغیر مدیریت واقعی سود بدست آید (انصاری و همکاران، ۱۳۹۲).
 چسبندگی هزینه ها (Sticky)

این متغیر دارای مقیاس سنجش نسبی می باشد. برای اندازه گیری چسبندگی هزینه طبق مطالعه چن و همکاران²⁵ (۲۰۱۲) از نسبت هزینه های عمومی، اداری و فروش بر درآمد فروش استفاده شده است (صفرازده، ۱۳۹۳).

²³ Abnormal production costs

²⁴ Abnormal discretionary expenses

²⁵ Chen et al

متغیر تعدیلگر (Committee)

جامعه آماری به دو دسته تقسیم می شود، شرکتهای که دارای کمیته حسابرسی هستند با عدد یک مشخص می شوند و شرکتهایی که فاقد کمیته حسابرسی هستند، صفر در نظر گرفته می شوند.

متغیرهای کنترلی

SIZE (اندازه شرکت): از طریق لگاریتم طبیعی کل دارایی ها اندازه گیری خواهد شد.

LEV (اهرم): از طریق نسبت کل بدھیها به کل دارایی ها اندازه گیری خواهد شد.

GROWTH (فرصت های رشد): فرصت‌های رشد بوسیله رشد در میزان فروش و از طریق نسبت تغییرات فروش به فروش سال قبل اندازه گیری می شود.

یافته‌های پژوهش

آمار توصیفی

به منظور بررسی مشخصات عمومی متغیرها و تجزیه و تحلیل دقیق آن‌ها، آشنایی با آمار توصیفی مربوط به متغیرها لازم است.

جدول (۱)، آمار توصیفی داده‌های مربوط به متغیرهای مورد استفاده در تحقیق را نشان می‌دهد. آمار توصیفی مربوط به شرکت نمونه طی دوره زمانی ۷ ساله (۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶) می‌باشد.

جدول (۱): آمار توصیفی متغیرهای کمی پژوهش

نام متغیر	نماد	تعداد	میانگین	میانگین	بیشترین	کمترین	انحراف معیار
چسبندگی هزینه ها	Sticky	۸۶۸	۰,۰۸۳	۰,۰۶۳	۳,۲۷۶	۰,۰۰۴	۰,۱۳۶
مدیریت سود واقعی	RM	۸۶۸	۰,۰۰۱	-۰,۰۰۱	۰,۶۵۱	-۰,۵۶۱	۰,۱۴۸
توانایی مدیریت	MA	۸۶۸	۰,۴۸۱	۰,۴۷۲	۰,۸۲۷	۰,۱۲۸	۰,۲۰۱
اندازه شرکت	SIZE	۸۶۸	۱۴,۱۸۶	۱۳,۹۹۵	۱۹,۳۷۴	۱۰,۵۰۴	۱,۵۴۲
اهرم مالی	LEV	۸۶۸	۰,۵۹۸	۰,۶	۴,۰۰۲	۰,۰۹	۰,۲۴۶
فرصت های رشد	GROWTH	۸۶۸	۰,۱۹۷	۰,۱۵۴	۲,۷۴۲	-۰,۸۴۵	۰,۳۷۳

اصلی‌ترین شاخص مرکزی، میانگین است که نشان‌دهنده نقطه تعادل و مرکز ثقل توزیع است و شاخص خوبی برای نشان دادن مرکزیت داده‌های است. برای مثال مقدار میانگین برای متغیر توانایی مدیریت برابر با (۰,۴۸۱) می‌باشد که نشان می‌دهد بیشتر داده‌ها حول این نقطه تمکز یافته‌اند. به طور کلی پارامترهای پراکندگی، معیاری برای تعیین میزان پراکندگی از یکدیگر یا میزان پراکندگی آن‌ها نسبت به میانگین است. از مهم‌ترین پارامترهای پراکندگی، انحراف معیار است. مقدار این پارامتر برای اندازه شرکت برابر با ۱,۵۴۲ و برای چسبندگی هزینه‌ها برابر است با ۰,۱۳۶ می‌باشد که نشان می‌دهد این دو متغیر به ترتیب دارای بیشترین و کمترین انحراف معیار هستند. کمینه و بیشینه نیز کمترین و بیشترین را در هر متغیر نشان می‌دهد. به عنوان مثال بزرگ‌ترین مقدار اهرم مالی برابر با ۴,۰۰۲ است. که مربوط به شرکت پتروشیمی فارابی در سال ۱۳۹۶ می‌باشد

که کل بدهی‌های آن ۲۹۴,۳۹۴,۱ بوده و کل دارایی‌های آن ۳۳۸,۳۴۸ می باشد که از تقسیم کل بدهی‌ها بر کل دارایی‌ها عدد ۴,۰۰۲ بدست می‌آید.

جدول (۲): توزیع فراوانی متغیر کمیته حسابرسی

درصد فراوانی	فراوانی	شرح
۳۹,۷۵	۳۴۵	شرکت‌های فاقد کمیته حسابرسی
۶۰,۲۵	۵۲۳	شرکت‌های دارای کمیته حسابرسی
۱۰۰	۸۶۸	جمع کل

همان‌طور که در جدول ۲ قابل مشاهده است، جمع کل شرکت - سال‌های مورد بررسی برابر با ۸۶۸ می باشد که از بین آن‌ها تعداد ۵۲۳ شرکت - سال یعنی ۶۰,۲۵ درصد شرکت‌های دارای کمیته حسابرسی و ۳۴۵ شرکت - سال معادل ۳۹,۷۵ درصد شرکت‌های فاقد کمیته حسابرسی هستند.

آزمون نرمال بودن داده‌ها

نرمال بودن متغیرها (به خصوص متغیر وابسته در مدل‌های رگرسیونی)، شرط اولیه انجام کلیه آزمون‌های پارامتریک می‌باشد. به منظور بررسی نرمال بودن متغیرهای پژوهش از آزمون جارک-برا استفاده شده است.

جدول (۳): آزمون جارک-برا

نتیجه	سطح معناداری	آماره آزمون	متغیر
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۴۵۳۱۸۲۸,۰	Sticky
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۱۵۷,۵۲	RM
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۴۷,۸۸۹	MA
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۱۹۷,۰۰۲	SIZE
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۷۰۸۸۱,۹۶	LEV
توزیع نرمال ندارد	•,••••	۳۸۸۷,۱۶۵	GROWTH

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۳، مشاهده می‌شود سطح معنی‌داری طبق آزمون تشخیص توزیع نرمال جارک-برا همه متغیرها کمتر از ۵ درصد می‌باشند. لذا داده‌ها از توزیع نرمال برخوردار نیستند. از آنجایی که نرمال بودن خطاهای مدلها نشان دهنده‌ی نرمال بودن ترکیب متغیرها می‌باشد آزمون نرمال بودن خطاهای مدلها بررسی گردید و مشخص شد که خطاهای از توزیع نرمال برخوردارند.

جدول (۴): نتایج آزمون تبدیلات جانسون برای متغیرهای وابسته

نتیجه	نرمال سازی پس از تبدیلات	نرمال سازی قبل از تبدیلات	نام متغیر
توزیع نرمال دارد	۰,۲۱۲	۰,۰۰۵	چسبندگی هزینه‌ها
توزیع نرمال دارد	۰,۴۴۶	۰,۰۰۵	مدیریت سود واقعی

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۴، مشاهده می‌شود سطح معنی داری متغیرهای چسبندگی هزینه‌ها و مدیریت سود واقعی قبل از انجام آزمون تبدیلات جانسون برابر با ۰,۰۰۵ می‌باشد که کمتر از ۵ درصد بوده و بیانگر نرمال نبودن متغیرهای وابسته قبل از عملیات نرمال سازی جانسون می‌باشد. در صورتیکه سطح معنی داری متغیرها پس از انجام آزمون تبدیلات جانسون به ترتیب برابر با ۰,۲۱۲ و ۰,۴۴۶ می‌باشد که بیش از ۵ درصد بوده و بیانگر نرمال بودن توزیع متغیرهای وابسته پس از عملیات نرمال سازی جانسون می‌باشد.

آزمون جارکوبرا برای باقیمانده‌ها

جدول (۵): نتایج آزمون جارکوبرا برای باقیمانده‌ها

فرضیه (مدل)	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
فرضیه (مدل) اول	۰,۹۷۴	۰,۶۱۴	توزیع نرمال دارد
فرضیه (مدل) دوم	۳,۸۲۳	۰,۱۴۷	توزیع نرمال دارد
فرضیه (مدل) سوم	۵,۶۶۲	۰,۰۵۸	توزیع نرمال دارد
فرضیه (مدل) چهارم	۰,۹۷۴	۰,۶۱۴	توزیع نرمال دارد

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۵، مشاهده می‌شود سطح معناداری آزمون برای مدل‌های پژوهش بیشتر از ۵ درصد می‌باشد بنابراین بیانگر نرمال بودن جملات اخلال می‌باشد.

آزمون مانایی متغیرها

مطابق ادبیات اقتصادسنجی لازم است قبل از برآورد مدل، مانایی متغیرها بررسی گردد. برای بررسی وجود ریشه واحد در داده‌های پانل، می‌توان از آزمون لوین، لین و چو استفاده کرد که نتایج آن به صورت جدول ۶ عرضه می‌گردد.

جدول (۶): آزمون مانایی (لوین، لین و چو) برای تمامی متغیرهای پژوهش

متغیر	آماره آزمون	سطح معناداری	نتیجه
Sticky	-۱۳,۸۸۰۱	۰,۰۰۰۰	مانا است
RM	-۲۵,۷۵۸۷	۰,۰۰۰۰	مانا است
MA	-۱۲,۴۹۴	۰,۰۰۰۰	مانا است
SIZE	-۲۱,۰۵۱۴	۰,۰۰۰۰	مانا است
LEV	-۹,۲۰۴۱۸	۰,۰۰۰۰	مانا است
GROWTH	-۲۰,۰۵۳۵	۰,۰۰۰۰	مانا است

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۶، مشاهده می‌شود سطح معنی داری متغیرها در آزمون مانایی همه متغیرها کمتر از ۵ درصد بوده و بیانگر مانا بودن متغیرها است.

آزمون اف لیمر (چاو)

این آزمون برای تشخیص بین الگوهای اثرات معمولی (pool) و داده‌های تابلویی (panel) صورت می‌گیرد.

جدول (۷): نتایج آزمون اف لیمر (چاو)

نتیجه آزمون	سطح معنی داری	آماره آزمون	مدل آزمون
پذیرش الگوی داده های تابلویی	۳,۱۳۷	فرضیه (مدل) اول
پذیرش الگوی داده های تابلویی	۵,۳۳۱	فرضیه (مدل) دوم
پذیرش الگوی داده های تابلویی	۳,۱۶۸	فرضیه (مدل) سوم
پذیرش الگوی داده های تابلویی	۵,۱۴۹	فرضیه (مدل) چهارم

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۷، مشاهده می شود سطح معناداری آزمون برای همه مدل ها کمتر از ۵ درصد بوده و بیانگر پذیرش الگوی داده های تابلویی (پانل) می باشد.

آزمون هاسمن

این آزمون برای تشخیص بین اثرات ثابت (panel) و اثرات تصادفی (panel) صورت می گیرد.

جدول (۸): نتایج آزمون هاسمن

نتیجه آزمون	سطح معنی داری	آماره آزمون	مدل آزمون
اثرات ثابت عرض از مبدأ	۱۸,۲۱	فرضیه (مدل) اول
اثرات ثابت عرض از مبدأ	۱۹,۲۰۳	فرضیه (مدل) دوم
اثرات ثابت عرض از مبدأ	۲۰,۹۱۹	فرضیه (مدل) سوم
اثرات ثابت عرض از مبدأ	۵۴,۴۲۹	فرضیه (مدل) چهارم

با توجه به نتایج بدست آمده در جدول ۸، مشاهده می شود سطح معناداری آزمون در همه فرضیه ها کمتر از ۵ درصد بوده و بیانگر پذیرش اثرات ثابت می باشد.

نتیجه آزمون فرضیه اول

فرضیه اول بیان می دارد: توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه ها تاثیر دارد.

جدول (۹): نتیجه آزمون فرضیه اول

$Sticky_{it} = \beta_0 + \beta_1 MA_{it} + \beta_2 SIZE_{it} + \beta_3 LEV_{it} + \beta_4 GROWTH_{it} + \varepsilon$						
متغیر وابسته: چسبندگی هزینه ها						
هم خطی	سطح معناداری	t	آماره	خطای استاندارد	ضرایب	نماد
۱,۰۱۱	۰,۰۱۰۲	-۲,۵۷۶	۰,۰۰۴	-۰,۰۱	MA	توانایی مدیریت
۱,۰۰۸	۰,۰۰۲۴	۳,۰۴۵	۰,۰۰۲	۰,۰۰۶	SIZE	اندازه شرکت
۱,۰۰۹	۰,۰۰۰۰	۶,۵۶۵	۰,۰۰۵	۰,۰۳۳	LEV	اهرم مالی
۱,۰۰۸	۰,۰۰۰۰	-۱۴,۸۹	۰,۰۰۱	-۰,۰۲۳	GROWTH	فرصت های رشد
-----	۰,۳۹۶۶	-۰,۸۴۸	۰,۰۳۲	-۰,۰۲۷	C	
-----	۰,۰۰۰۰	۸,۲۰۸	۰,۰۳۶	۰,۲۹۸	AR (1)	
ضریب تعیین ۴۵ درصد					ضریب تعیین	
ضریب تعیین تعديل شده ۴۲ درصد					ضریب تعیین تعديل شده	

۳۱,۵۱۸	آماره F
۰,۰۰۰	سطح معناداری
۱,۹۶۷	دوربین واتسون

نتایج جدول ۹، نشان می‌دهد که متغیر توانایی مدیریت با ضریب (۱۰۲، ۰، ۰) و سطح معناداری (۱۰۲، ۰، ۰) تاثیر معکوس و معناداری بر چسبندگی هزینه‌ها دارد و فرضیه اول پذیرفته می‌شود. متغیرهای کنترلی اندازه شرکت و اهرم مالی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد هستند از این‌رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارند ولی متغیر کنترلی فرصت‌های رشد دارای ضریب منفی و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این‌رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارد. ضریب تعیین تعديل شده برابر با ۴۲ درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توائسته‌اند ۴۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهنند. آماره فیشر برابر با ۳۱,۵۱۸ و سطح معناداری آن کمتر از ۵ درصد می‌باشد از این‌رو می‌توان گفت که مدل بازاش شده از اعتبار کافی برخوردار است. آماره دوربین-واتسون برابر با ۱,۹۶۷ می‌باشد و با قرار گرفتن در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ ناشی از عدم خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش می‌باشد. عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ می‌باشد که نشان از عدم وجود هم خطی بالا می‌باشد.

نتیجه آزمون فرضیه دوم

فرضیه دوم بیان می‌دارد: توانایی مدیریت بر مدیریت سود واقعی تاثیر دارد.

جدول (۱۰): نتیجه آزمون فرضیه دوم

$REM_{jt} = \beta_0 + \beta_1 MA_{jt} + \beta_2 SIZE_{jt} + \beta_3 LEV_{jt} + \beta_4 GROWTH_{jt} + \epsilon$						
متغیر وابسته: مدیریت سود واقعی						
هم خطی	سطح معناداری	t آماره	خطای استاندارد	ضرایب	نماد	متغیرها
۱,۰۱۱	۰,۰۳۴۶	-۲,۱۱۷	۰,۰۲۱	-۰,۰۴۶	MA	توانایی مدیریت
۱,۰۰۸	۰,۰۰۰۰	-۴,۲۹۴	۰,۰۰۹	-۰,۰۴۱	SIZE	اندازه شرکت
۱,۰۰۹	۰,۰۲۹۷	-۲,۱۷۹	۰,۰۲۷	-۰,۰۵۹	LEV	اهرم مالی
۱,۰۰۸	۰,۰۱۷۸	-۲,۳۷۵	۰,۰۰۸	-۰,۰۰۲	GROWTH	فرصت‌های رشد
----	۰,۰۰۰۰	۴,۶۴۴	۰,۱۴۳	۰,۶۶۴	C	
----	۰,۴۶۹	-۰,۷۲۴	۰,۰۳۴	-۰,۰۲۴	AR (1)	
ضریب تعیین						
۵۲ درصد						
۴۳ درصد						
۵,۴۰۲						
۰,۰۰۰۰						
۲,۰۳۶						

نتایج جدول ۱۰، نشان می‌دهد که متغیر توانایی مدیریت با ضریب (۰,۰۴۶) و سطح معناداری (۰,۰۳۴۶) تاثیر معکوس و معناداری بر چسبندگی هزینه‌ها دارد و فرضیه دوم پذیرفته می‌شود. متغیرهای کنترلی اندازه شرکت، اهرم مالی و فرصت‌های رشد دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد هستند از این‌رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارند.

ضریب تعیین تغییر شده برابر با 43 درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند 43 درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهنند. آماره فیشر برابر با $5,402$ و سطح معناداری آن کمتر از 5 درصد می‌باشد ازاین‌رو می‌توان گفت که مدل برآذش شده از اعتبار کافی برخوردار است. آماره دوربین - واتسون برابر با $2,036$ می‌باشد و با قرار گرفتن در بازه $1,5$ الی $2,5$ ناشی از عدم خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش می‌باشد. مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد 10 می‌باشد که بیانگر عدم وجود هم خطی می‌باشد.

نتیجه آزمون فرضیه سوم

فرضیه سوم بیان می‌دارد: کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و چسبندگی هزینه‌ها تاثیر دارد.

جدول (۱۱): نتیجه آزمون فرضیه سوم

متغیرهای چسبندگی هزینه‌ها						
متغیرها	نماد	ضرایب	خطای استاندارد	آماره t	سطح معناداری	هم خطی
توانایی مدیریت	MA	- $0,011$	$0,004$	- $2,685$	$0,0074$	$1,013$
کمیته حسابرسی	Committee	$0,008$	$0,002$	$0,0368$	$0,7124$	$1,097$
کمیته حسابرسی*	Committee* MA	- $0,019$	$0,004$	- $4,26$	$0,0000$	$1,113$
اندازه شرکت	SIZE	$0,009$	$0,001$	$5,891$	$0,0000$	$1,119$
اهرم مالی	LEV	$0,025$	$0,005$	$4,937$	$0,0000$	$1,086$
فرصت‌های رشد	GROWTH	- $0,024$	$0,001$	- $16,346$	$0,0000$	$1,028$
C		$0,056$	$0,032$	$1,763$	$0,0784$	----
AR (1)		$0,267$	$0,037$	$7,146$	$0,0000$	----
ضریب تعیین			78	78	درصد	ضریب تعیین
ضریب تعیین تعديل شده			74	74	درصد	ضریب تعیین تعديل شده
F آماره			$35,757$			F آماره
سطح معناداری			$0,0000$			سطح معناداری
دوربین واتسون			$1,995$			دوربین واتسون

نتایج جدول ۱۱، نشان می‌دهد که متغیر کمیته حسابرسی**توانایی مدیریت دارای ضریب ($-0,019$) و سطح معناداری ($0,0000$) تاثیر معکوس و معناداری بر چسبندگی هزینه‌ها دارد و فرضیه سوم پذیرفته می‌شود. متغیرهای کنترلی اندازه شرکت و اهرم مالی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از 5 درصد هستند ازاین‌رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارند ولی متغیر کنترلی فرصت‌های رشد دارای ضریب منفی و سطح معناداری کمتر از 5 درصد می‌باشد ازاین‌رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارد. ضریب تعیین تعديل شده برابر با 74 درصد می‌باشد که نشان می‌دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته‌اند 74 درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهنند. آماره فیشر برابر با $35,757$ و سطح معناداری آن کمتر از 5 درصد می‌باشد ازاین‌رو می‌توان گفت که مدل برآذش شده از اعتبار کافی برخوردار است. آماره دوربین واتسون شده از اعتبار کافی برخوردار است.

دوربین - واتسون برابر با ۱,۹۹۵ می باشد و با قرار گرفتن در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ ناشی از عدم خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش می باشد. مقادیر عامل تورم واریانس کمتر از عدد ۱۰ می باشد که بیانگر عدم وجود هم خطی می باشد.

نتیجه آزمون فرضیه چهارم

فرضیه چهارم بیان می دارد: کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و مدیریت سود واقعی تاثیر دارد.

جدول (۱۲): نتیجه آزمون فرضیه چهارم

$REM_{it} = \beta_0 + \beta_1 MA_{it} + \beta_2 Committee_{it} + \beta_3 (MA_{it} * Committee_{it}) + \beta_4 SIZE_{it}$ + $\beta_5 LEV_{it} + \beta_6 GROWTH_{it} + \epsilon$						
متغیر وابسته: مدیریت سود واقعی						
متغیرها	نماد	ضرایب	خطای استاندارد	t آماره	سطح معناداری	هم خطی
توانایی مدیریت	MA	-۰,۰۵۵	۰,۰۱۷	-۳,۱۳۹	۰,۰۰۱۸	۱,۰۱۳
کمیته حسابرسی	Committee	۰,۰۰۴	۰,۰۰۵	۰,۷۹	۰,۴۲۹۷	۱,۰۹۷
کمیته حسابرسی*	Committee * MA	-۰,۶۶	۰,۰۱۴	-۴۶,۳۸۹	۰,۰۰۰۰	۱,۱۱۳
اندازه شرکت	SIZE	-۰,۰۰۱	۰,۰۰۵	-۰,۲۰۴	۰,۸۳۸۳	۱,۱۱۹
اهرم مالی	LEV	۰,۰۴۲	۰,۰۱۸	۲,۳۲	۰,۰۲۰۷	۱,۰۸۶
فرصت های رشد	GROWTH	-۰,۰۴۷	۰,۰۰۷	-۶,۶۲۱	۰,۰۰۰۰	۱,۰۲۸
C		-۰,۰۶۷	۰,۰۸۴	-۰,۸۰۱	۰,۴۲۳۴	----
AR (1)		۰,۱۷۲	۰,۰۸۱	۲,۱۲۲	۰,۰۳۴۲	----
ضریب تعیین		۷۶ درصد				
ضریب تعیین تعديل شده		۷۲ درصد				
F آماره		۱۵,۷۰۹				
سطح معناداری		۰,۰۰۰۰				
دوربین واتسون		۲,۰۴۹				

نتایج جدول ۱۲، نشان می دهد که متغیر کمیته حسابرسی*توانایی مدیریت دارای ضریب (-۰,۶۶) و سطح معناداری (۰,۰۰۰۰) تاثیر معکوس و معناداری بر چسبندگی هزینه ها دارد و فرضیه چهارم پذیرفته می شود. متغیر کنترلی اهرم مالی دارای ضریب مثبت و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو رابطه مستقیم و معناداری با متغیر وابسته دارد ولی متغیر کنترلی فرصت های رشد دارای ضریب منفی و سطح معناداری کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو رابطه معکوس و معناداری با متغیر وابسته دارد. متغیر کنترلی اندازه شرکت تأثیر معناداری با متغیر وابسته ندارد. ضریب تعیین تعديل شده برابر با ۷۲ درصد می باشد که نشان می دهد متغیرهای مستقل و کنترلی موجود در مدل توانسته اند ۷۲ درصد از تغییرات متغیر وابسته را توضیح دهند. آماره فیشر برابر با ۱۵,۷۰۹ و سطح معناداری آن کمتر از ۵ درصد می باشد از این رو می توان گفت که مدل برآشش شده از اعتبار کافی برخوردار است. آماره دوربین - واتسون برابر با ۲,۰۴۹ می باشد و با قرار گرفتن در بازه ۱,۵ الی ۲,۵ ناشی از عدم خودهمبستگی بین متغیرهای پژوهش می باشد.

نتیجه گیری و پیشنهادات

در این پژوهش تاثیر کمیته حسابرسی بر رابطه توانایی مدیریت با چسبندگی هزینه ها و مدیریت سود واقعی پرداخته شد. در این راستا چسبندگی هزینه ها و مدیریت سود واقعی به عنوان متغیرهای وابسته، توانایی مدیریت به عنوان متغیر مستقل و کمیته حسابرسی به عنوان متغیر تعدیلگر پژوهش بودند. جامعه آماری پژوهش شرکتهای پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران بود که تعداد ۱۲۴ شرکت به عنوان نمونه پژوهش در بازه زمانی ۷ ساله بین سالهای ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۶ مورد تحقیق قرار گرفتند.^۴ فرضیه در این پژوهش مطرح گردید که پس از بررسی و آزمونهای مربوط به فرضیه اول مشخص گردید که توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه ها تاثیر معکوس و معناداری دارد. بدین معنی که هر چقدر توانایی مدیریت بیشتر باشد چسبندگی هزینه های شرکت کاهش می یابد و شرکتهای دارای مدیرانی با توانایی های بالا کمتر درگیر چسبندگی هزینه هستند. نتایج حاصل از این فرضیه مطابق با مبانی نظری و تحقیقات کردستانی و مرتضوی (۱۳۹۱) است. همچنین، مطابق با دمرجیان و همکاران (۲۰۱۲) است. طبق فرضیه دوم می توان گفت توانایی مدیریت بر چسبندگی هزینه ها تاثیر معکوس و معناداری دارد. بدین معنی که هر چقدر توانایی مدیریت بیشتر باشد مدیریت سود واقعی کاهش می یابد و شرکتهای دارای مدیرانی با توانایی های بالا کمتر درگیر مدیریت سود واقعی هستند. نتایج حاصل از این فرضیه مطابق با پژوهش پیری و همکاران (۱۳۹۳) و گارسیا مکا و گارسیا سانچز (۲۰۱۸) است. ولی مخالف با مبانی نظری و تحقیقات کاشانی پور و همکاران (۱۳۹۵) است. همچنین، مخالف با پژوهش بزرگ اصل و صالحزاده (۱۳۹۳) است. طبق نتایج فرضیه سوم می توان گفت که کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و چسبندگی هزینه ها تاثیر معکوس و معناداری دارد. بدین معنی که تعامل کمیته حسابرسی و توانایی مدیریت و افزایش آنها منجر به کاهش چسبندگی هزینه ها می شود. در نهایت مطابق با نتایج فرضیه چهارم می توان گفت که کمیته حسابرسی بر رابطه بین توانایی مدیریت و مدیریت سود واقعی تاثیر معناداری دارد و این تاثیر معکوس است. بدین معنی که تعامل کمیته حسابرسی و توانایی مدیریت و افزایش آنها منجر به کاهش مدیریت سود واقعی می شود.

منابع

- ✓ انصاری، عبدالمهدی، دری سده، مصطفی، نرگسی، مسعود، (۱۳۹۲)، بررسی تاثیر دستکاری فعالیت‌های واقعی بر مدیریت سود تعهدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس، یازدهمین همایش ملی حسابداری ایران.
- ✓ بزرگ اصل، موسی و صالحزاده، بیستون، (۱۳۹۳)، توانایی مدیریت و کیفیت اقلام تعهدی، دانش حسابداری، دوره ۵، شماره ۱۷، صص ۱۱۹-۱۳۹.
- ✓ بزرگ اصل، موسی، صالحزاده، بیستون، (۱۳۹۴)، رابطه توانایی مدیریت و پایداری سود با تأکید بر اجرای تعهدی و جریان های نقدی در شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، دانش حسابرسی، دوره ۱۴، شماره ۵۸، صص ۱۵۳-۱۷۰.
- ✓ پیری، پرویز، دیدار، حمزه، خدایاریگانه، سیما، (۱۳۹۳)، بررسی تاثیر توانایی مدیریت بر کیفیت گزارشگری مالی در طول چرخه عمر شرکت‌های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، پژوهش های حسابداری مالی، دوره ۶، شماره ۳، صص ۹۹-۱۱۸.

- ✓ حجازی، رضوان، محمدی، شاپور، اصلاحی، زهراء، آقاجانی، مجید، (۱۳۹۱)، پیش بینی مدیریت سود با استفاده از شبکه عصبی و درخت تصمیم در شرکت های پذیرفته در بورس اوراق بهادار تهران، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۹، شماره ۲، صص ۳۱-۴۶.
- ✓ حساس یگانه، یحیی، آذین فر، کاووه، (۱۳۸۹)، رابطه بین کیفیت حسابرسی و اندازه مؤسسه حسابرسی، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۷، شماره ۶۱، صص ۸۵-۹۸.
- ✓ زنجیردار، مجید، غفاری آشتیانی، پیمان، زهراء ماداھی، (۱۳۹۳)، بررسی و تحلیل عوامل مؤثر بر رفتار چسبندگی هزینه ها، حسابداری مدیریت، دوره ۷، شماره ۱، پیاپی ۲۰، صص ۷۹-۹۱.
- ✓ زین افزار، مینا، ذالفقاری، مهدی، اکبریان، مریم، (۱۳۹۶)، نقش سرمایه گذاران نهادی در رابطه بین مدیریت سود و بازده دارایی ها، مدیریت و حسابداری، دوره ۳، شماره ۴، صص ۳۲۴-۳۳۴.
- ✓ ساسانی، علیرضا، شریفی راد، محمد، (۱۳۹۱)، سودمندی واحد حسابرسی داخلی، حسابرس، شماره ۶۲، صص ۹۱-۹۱.
- ✓ عالی ور، عزیز، (۱۳۸۱)، صورت های مالی اساسی، نشریه شماره ۷۶، مرکز تحقیقات تخصصی حسابداری و حسابرسی سازمان حسابرسی: تهران.
- ✓ قائمی، محمدحسین، نعمت‌الهی، معصومه، (۱۳۸۶)، رفتار و ساختار هزینه های عملیاتی و هزینه مالی در شرکت های تولیدی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، مطالعات حسابداری، شماره ۲۲، پیاپی ۳۰، صص ۱۶-۲۹.
- ✓ کردستانی، غلامرضا، مرتضوی، سیدمرتضی، (۱۳۹۱)، بررسی تأثیر تصمیمات سنجیده مدیران بر چسبندگی هزینه ها، بررسی های حسابداری و حسابرسی، دوره ۱۹، شماره ۷۶، صص ۷۳-۹۰.
- ✓ کریمی، کیانا، رهنماei روپیشته، فریدون، (۱۳۹۴)، تورش های رفتاری و انگیزه های مدیریت سود، دانش حسابداری و حسابرسی مدیریت، دوره ۴، شماره ۱۴، صص ۱۵-۳۲.
- ✓ کاشانی پور، محمد، آذرخوش، حمید و رحمانی، محمد، (۱۳۹۴)، تأثیر توانایی مدیران بر رابطه بین کیفیت گزارشگری مالی و کارایی سرمایه گذاری در شرکت های دارویی پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، حسابداری سلامت، دوره ۴، شماره ۳، صص ۶۶-۸۵.
- ✓ محمدپور، مسعود، شاهرخ، شهرابی، (۱۳۹۳)، بازآندیشی حسابرسی داخلی، چاپ اول، انتشارات ترمه.
- ✓ معین الدینی، پرستو و هاشمی، سیما، (۱۳۸۲)، ارزیابی کارایی واحد های اجرایی گمرک ایران از طریق روش تحلیل پوششی داده ها، انتشارات دانشکده مدیریت، دانشگاه تهران.
- ✓ مهرگان، محمد رضا، (۱۳۸۳)، ارزیابی عملکرد سازمان (تحلیل پوششی داده ها)، دانشکده مدیریت دانشگاه تهران.
- ✓ نمازی، محمد، (۱۳۷۸)، بررسی سیستم هزینه یابی بر مبنای فعالیت در حسابداری مدیریت و ملاحظات رفتاری آن، بررسی های حسابداری و حسابرسی، شماره ۲۶، شماره ۲۷، صص ۷۱-۱۰۶.
- ✓ نوروز، ایرج، نیکبخت، محمدرضا، سپاسی، سحر، (۱۳۸۴)، بررسی مدیریت سود در شرکت های پذیرفته شده در بورس اوراق بهادار تهران، علوم اجتماعی و انسانی دانشگاه شیراز، دوره ۲۲، شماره ۲، صص ۱۶۵-۱۷۷.
- ✓ Al-Hadi, A., Taylor, G., Hossain, M., 2015. "Disaggregation, auditor conservatism and implied cost of equity capital: an international evidence from the gcc". J. Multinat. Financ. Manage. 29, 66-98.
- ✓ Anderson, M. C., R. D. Bunker, & S. N. Janakiraman. (2003). Are Selling, General, and Administrative Costs "Sticky"? Journal of Accounting Research, Vol 41, No 1, Pp. 47-63.

- ✓ Balsam. , S., Krishnan, J., Yang, J.S., (2003). "Auditor industry specialization and earnings quality". *Auditing: A Journal of Practice and Theory* 22-2, 71–97
- ✓ Burgstahler, D., & Dichev, I. (1997). Earnings Management to Avoid Earnings Decreases and Losses. *Journal of Accounting and Economics* 24: 99–136.
- ✓ Calleja K, Steliaros M, Thomas D.C. (2006). A Note on Cost Stickiness: Some International Comparisons. *Management Accounting Research*; 17(2): 127- 140.
- ✓ Charnes, A.; Cooper, W.W. and Rhodes, E. (1978), "Measuring the efficiency of decision-making units", *European journal of operational research*, Vol. 2, pp. 429444.
- ✓ Chen, C., Lu, H. and Sougiannis, T. (2012). The Agency Problem, Corporate Governance, and the Asymmetrical Behavior of Selling, General, and Administrative Costs. *Contemporary Accounting Research*, Vol. 29(1), pp. 252-282.
- ✓ Cohen, D. and P. Zarowin. (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings. *Journal of Accounting and Economics*, Vol.50, Pp.2-19.
- ✓ Cohen, D., & Zarowin, P. (2008). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings. New York University.
- ✓ Demerjian, P., B. Lev, and S. MacVay. (2012). Quantifying managerial ability: A new measure and validity test. *Management Science* 58(7): 1229-1248.
- ✓ García Meca, E., & García Sánchez, I, M,. (2018). Does managerial ability influence the quality of financial reporting?, *European Management Journal*, Volume 36, Issue 4, Pages 544-557.
- ✓ Getschow, G. (1986). Paper Profits. In the Accounting Sampler, 4th Ed. New York McGraw Hill.
- ✓ Habib, e. 2014. managerial Ability, Investment Efficiency and stock price crash risk. Working paper, Available at: www.ssrn.com
- ✓ Healy, P. & Wahlen, J. (1999). A review of the earnings management literature and its implications for standard setting. *Accounting Horizons*, 17, 365-383.
- ✓ Hope. T. and Hope, J. (1996). Transforming the Botton Line, 2nd Ed. Boston, Harvard Business School Press.
- ✓ Horngren C. T., Foster G., & Datar S. M. (2008). *Cost Accounting: A Managerial Emphasis*. Upper Saddle River, NJ: Prentice Hall, 9. Ed Rio de Janeiro: LTC.
- ✓ Jiraporn. P. Leelalai, V. Tong. S. (2016). "The effect of managerial ability on devidend policy: How do talent managers view devidend payouts". *Applied Economic Letters*. Online journal. www.tandfonline.com/loi/rael20
- ✓ Scott, W. (2009). *Financial Accounting Theory*, Printice Hall, United States.
- ✓ Wang, Z., Chen, M.H., Chin, CH.L., Zheng, Q. (2017). Managerial ability, political connections, and fraudulent financial reporting in China. *Journal of Accounting and Public Policy*, 36 (2), 141-162.
- ✓ Weiss D. (2010). Cost behavior and analysts' earnings forecasts. *The Accounting Review* 2010; 85 (4): 1441-1471.